

Learn Mithilakshara

Learn Mithilakshara

GAJENDRA THAKUR

श्रुति प्रकाशन

दिल्ली

1st edition 2009 of **Learn Mithilakshara**

author Gajendra Thakur

published by SHRUTI PUBLICATION

21/8, Ground Floor, New Rajendra Nagar, New Delhi-110008

Tel.: (011) 25889656-58 Fax: 011-25889657

No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system or transmitted in any form or by any means-photographic, electronic or mechanical including photo-copying, recording, taping or information storage-without the prior permission in writing of the copyright owner or as expressly permitted by law. You must not circulate this book in any other binding or cover and you must impose this same condition on any acquirer.

© Prity Thakur

Price: Rs. 5/- (INR)

SHRUTI PUBLICATION

Website: <http://www.shruti-publication.com>

e-mail: shruti.publication@shruti-publication.com

Designed by: Prity Thakur

Printed & Typeset at: Ajay Arts, Delhi-110002

Distributor :

M/S AJAY ARTS

4393/4-A, 1st Floor, Ansari Road,

Darya Ganj, New Delhi-110002

(O) 011-23288341, 9968170107

Mithilakshara

The following alphabets exist in MithilakShara (devanagari followed by MithilakShara)

Vowel s

Devanagari	MithilakShara
अ	अ
आ	आ
इ	इ
ई	ई
उ	उ
ऊ	ऊ
ए	ए
ऐ	ऐ
ओ	ओ
औ	औ
अं	अं
अः	अः
अँ	अँ
ऋ	ऋ
ॠ	ॠ
Consonant s	
क	क

ख	খ
ग	গ
घ	ঘ
ङ	ঙ
च	চ
छ	ছ
ज	জ
झ	झ
ञ	ঞ
ट	ট
ठ	ঠ
ड	ড
ढ	ढ
ण	ণ
त	ত
थ	থ
द	দ
ध	ধ
न	ন
प	প
फ	ফ
ब	ব
भ	ভ

म	य
य	य
र	व
ल	न
व	र
श	श
ष	ष
स	स
ह	ह
क्ष	क्ष
त्र	त्र
ज्ञ	ज्ञ

Nukt a Consonant s

य	य
ड	ड
ढ	ढ

Consonant s wi t h Mat r a

क	क
का	का

कि	कि
की	की
कु	कु
कू	कू
के	के
कै	कै
को	को
कौ	कौ
कं	कं
कः	कः
कँ	कँ
काँ	काँ
क़	क़
कृ	कृ
क्र	क्र

SOME COMPLEX ALPHABETS in Mithilakshara

Devanagari	Mithilakshara
क्त्य	क्य
क्त्र	कत्र
त्क	कै
न्य	कृ
ल्व	कृ

श्व	शु
क्र	कु
श्र	शु
प्र	पु
ल्व	लु
क	कु
त्	तु
त्य	तु
त्य	तु
ङ्क्य	ङु
त्व	तु
सु	सु
यु	यु
र्ग	रु
क	कु
ष्ट	शु
मु	मु (मु)
हु	हु (हु)
खु	खु
घु	घु
चु	चु
छु	छु
डु	डु

তু	তু
থু	থু
ভু	ভু
মু	মু
গু	গু
জু	জু
দু	দু
নু	নু
পু	পু
ফু	ফু
যু	যু
রু	রু
শু	শু
সু	সু
কু	কু
খু	খু
তু	তু
ধু	ধু
ফু	ফু
বু	বু
শু	শু
সু	সু
হু	হু
খু	খু
ফু	ফু

चू	चू
जू	जू
दू	दू
तू	तू
धू	धू
भू	भू
हू	हू
खू	खू
गू	गू
जू	जू
पू	पू
सू	सू
कू	कू
तू	तू
दू	दू
बू	बू
भू	भू
हू	हू
र	र
र	र
ब	ब
य	य
य	य

कक	कू
कख	कूथ
क्त	कू
कन	कू
कम	कू
कय	कू
क्र	कू
कल	कू
कव	कू
कस	कू
ख्त	खू
ख्य	खू
ख्र	खू
ख्व	खू
गग	गू
गद	गू
गध	गू
गन	गू
गव	गू
ग्र	गू
ग्ल	गू
ग्य	गू
घघ	घू

घन	घ्न
घ	घ
घ्य	घ्या
ङ्क	ङ्कं
ङ्ख	ङ्खं
ङ्ग	ङ्गं
ङ्घ	ङ्घं
च्य	च
च्छ	छ
च्य	चा
च्छ	च्छ
च्छ	च्छ
च्छव	च्छव
ज्ज	ज्ज
ज्झ	ज्झ
ज्र	ज्र
ज्य	ज्या
ज्व	ज्व
ज्च	ज्च
ज्छ	ज्छ
ज्ज	ज्ज
ज्झ	ज्झ
ट्ट	ट्ट

ट्य	ठ
ट्र	ठ्र
ठ्ठ	ठ्ठ
ठ्य	ठ
ड्ग	ड्ग
ड्ड	ड्ड
ड्र	ड्र
ड्य	ड
ण्ट	ण्ट
ण्ठ	ण्ठ
ण्ड	ण्ड
ण्ण	ण्ण
ण्य	ण
ण्व	ण्व
त्क	क्के
त्ख	क्खे
त्त्र	क्त्रे
त्प	क्पे
त्म	क्मे
त्स	क्से
त्त	क्ते
त्य	क्ते
त्र	क्त्रे

त्व	त्र
थ्र	थ्र
थ्य	थ्य
थ्व	थ्व
द्र	द्र
द्व	द्व
द्व	द्व
द्र	द्र
म्र	म्र
य्र	य्र
द्र	द्र
द्व	द्व
ध्य	ध्य
ध्र	ध्र
ध्व	ध्व
न्त	न्त
न्द	न्द
न्ध	न्ध
न्न	न्न
न्य	न्य
न्व	न्व
प्त	प्त
प्ल	प्ल

प	प्
प्य	प्य
प्र	प्र
प्ल	प्ल
प्व	प्व
प्स	प्स
फ्र	फ्र
फल	फल
ब्ज	ब्ज
ब्द	ब्द
ब्ध	ब्ध
व्य	व्य
ब्र	ब्र
भ्य	भ्य
भ्र	भ्र
भ्व	भ्व
म्ल	म्ल
म्प	म्प
म्फ	म्फ
म्ब	म्ब
म्भ	म्भ
म्म	म्म
म्य	म्य

म	म
म्ल	म्ल
म्व	म्व
य्य	य्य
य्व	य्व
र्क	र्क
र्ग	र्ग
ल्य	ल्य
ल्व	ल्व
ल्क	ल्क
ल्प	ल्प
व्य	व्य
व्र	व्र
व्व	व्व
वल	वल
श्च	श्च
श्छ	श्छ
श्न	श्न
श्म	श्म
श्य	श्य
श्प्र	श्प्र
श्क्ष	श्क्ष
श्श्व	श्श्व

त्क	के
त्र्य	त्र्य
त्क्र	ॐ क्र
इक्र	इ क्र
इक्त्र	इ ॐ
इत्र	इ त्र
इक्य	इं
इख्य	इ थ
इग्य	इं
इग्र	इ ग्र
इघ	इ घ
इघ्य	इ घा
छय	छा
च्छ	छ छ
छव	छ व
ण्ड	ण्ड
ण्ड्य	ण्ड
ण्ड्व	ण्ड
त्म्य	म्य
त्र्य	त्र्य
त्य	तत्
दध्य	दध
दध्	दध्

द्भ्य	द्भ्य
द्भ	द्भ
न्त्र	न्त्र
न्त्य	न्त्य
न्त्व	न्त्व
न्य	न्य
न्ध्य	न्ध्य
ब्ध्य	ब्ध्य
ब्ध्व	ब्ध्व
म्भ्य	म्भ्य
र्त्य	र्त्य
स्त्य	स्त्य
त्स्य	त्स्य
स्त्र	स्त्र
त्स्न	त्स्न
स्थ्य	स्थ्य
क्त्र्य	क्त्र्य
र्ध्व	र्ध्व
र्म्य	र्म्य
क्षण	क्षण
क्षम	क्षम
क्ष्य	क्ष्य
क्ष्व	क्ष्व

शुधु	शुऑ
षुषु	षुषु
षुषु	षुषु
षुषु	षुषु
मु	मु
हु	हु
ड	ड
डि	डि
डी	डी
डै	डै
द	द
दि	दि
दी	दी
डै	डै
कॉ	कॉ
डॉ	डॉ
ऋ	ऋ
ऋ	ऋ
लृ	लृ
लृ	लृ
कृ	कृ
ख	ख

ग	ग़
ज	ज़
फ़	फ़

Conjuncts	
द + halant + द द्	द + hal ant + द द्
द + halant + ध द्ध	द + hal ant + ध द्ध
द + halant + व द्व	द + hal ant + व द्व
द + halant + म म्	द + hal ant + म म्
द + halant + य य्	द + hal ant + य य्

		ञ
द + halant + ब	द्व	द + hal ant + र्र द्व
द + halant + न	द्व	द + hal ant + न द्व
द + halant + ग	द्व	द + hal ant + ग द्व
द + halant + घ	द्व	द + hal ant + घ द्व
ह + halant + म	ह्र	ह + hal ant + म ह्र
ह + halant + ल	ह्र	ह + hal ant + न ह्र
ह + halant + व	ह्र	ह + hal ant + र ह्र
ह + halant + न	ह्र	ह + hal ant + न ह्र

ह + halant + य	ह्य	ह + hal ant + य	ह्य
ष + halant + ट	ष्ट	ष + hal ant + ट	ष्ठ
ष + halant + ठ	ष्ठ	ष + hal ant + ठ	ष्ठ
त + halant + त	त	त + hal ant + त	त
क + halant + त	क्त	क + hal ant + त	क्त
श + halant + च	श्च	श + hal ant + च	श्च
श + halant + व	श्च	श + hal ant + व	श्च
श + halant + र	श्च	श + hal ant + र	श्च

s (<i>avagraha</i>) ॐ	ॐ (<i>avagraha</i>) ॐ
----------------------------	----------------------------

Punctuation/ Quotation Marks:

The English symbols [] { } () - + * / = | ; : . , " ? ! % \ ~ _ ` ' `

translate into the same symbols Marks.

PRACTISE AGAIN AND AGAIN:

Vowel :

Devanagari followed by MithilakShara:-

अ , आ , इ , ई , उ , ऊ , ऋ , ॠ , लृ , लृ , ए , ऐ , ओ , औ

अ , आ , इ , ई , उ , ऊ , ऋ , ॠ , लृ , लृ , ए , ऐ , ओ , औ , ॐ

Consonant s: Devanagari followed by MithilakShara:-

क , ख , ग , घ , ङ

क , ख , ग , घ , ङ

च , छ, ज, झ, ञ

च , छ, ज, ञ, ञ

ट , ठ, ड, ढ, ण

ट , ठ, ड, ढ, ण

त , थ, द, ध , न

त , थ, द, ध , न

प , फ , ब , भ , म

प , फ , ब , भ , म

य , र, ल , व , श , ष , स , ह

य , व, न , र , श , ष , स , ह

क का कि की कु कू कृ कृ क्लृ क्लृ क्क के के कै

काँ को कौ कौ कं कः

क का कि की क् कृ क्थ क् वृ क् वृ क् क् के कौ कै
काँ को कौ कौ कं कः

◌̣ (anudat t a)

◌̇ (udat t a)

◌̈ (swar i t a)

◌̣̣ (chandrabindu)

◌̣̣̣ (anusvara)

◌̣̣̣̣ (visarga)

ॐ (avagr aha) ॐ (aum)

श्री (shree) ◌̣̣̣̣̣ (nukt a)

अ आ इ ई उ ऊ ए ऐ ओ औ अं अः अँ आँ ऋ ॠ लृ

ष स ह क्ष ज्ञ ड

थ था ग गा ङ ङ ए एँ ओ ओँ ऋ, ॠ, लृ, लृ

ष स ह ऋ ऌ डः

म् म मा मि मी मु मू मे मै मो मौ मं मः म्र ञ्म र्म मः

मौँ मँ माँ मृ मृ मृ मृ मं मं मे मं मं
ळ

म् म मा मि मी ष (म्) मू मे मे मो मो मं मः अ ब्म र्म
मं मँ मँ मँ मृ मृ मृ मृ मं मं मं मं मं
ळ

(udaat t a): ॒ (anudaat t a): ॑ (grave): ˆ
(accut e): ˆ (nukt a) ॐ : श्री
थः ~ (avagr aha) . : (abr evi at i on)
। : (ar dhachar ana,khada danda)
॥ : (poor nachar an)
१२३४५६७८९० 1234567890

REVISE:-

स्वर

अः अ । आ । इ । ई । उ । ऊ । ए । ऐ ।

ओ । औ । अं । अः । ऋ । ॠ । लृ । लृ ।

स्वव

थः थ । था । ज । जा । उँ । ऊँ । ए । ई ।

उ । ओ । थं । थः । ऋ । ॠ । नृ । नृ ।

व्यंजन

रांजन

कः क । का । कि । की । कु । कू । के ।

कै । को । कौ । कं । कः

कः क । का । कि । की । क् । कृ । के ।

कै । को । कौ । कं । कः

खः ख । खा । खि । खी । खु । खू । खे ।

खै । खो । खौ । खं । खः

खः ख । खा । खि । खी । ख् । खृ । खे ।

खै । खो । खौ । खं । खः

गः ग । गा । गि । गी । गु । गू । गे । गै ।

गो । गौ । गं । गः

गः ग । गा । गि । गी । ग् । गृ । गे । गै ।

गो । गौ । गं । गः

घः घ । घा । घि । घी । घु । घू । घे । घै ।

घो । घौ । घं । घः

घः घ । घा । घि । घी । घ् । घृ । घे । घै ।

घो । घौ । घं । घः

ङः ङ । ङा । ङि । ङी । ङु । ङू । ङे । ङै ।

डो | डौ | डं | डः

डुः डु | डी | डि | डी | डु | डू | डे | डै
| डो | डौ | डं | डः

चः च | चा | चि | ची | चु | चू | चे | चै |

चो | चौ | चं | चः

चः च | चा | चि | ची | च् | चू | चे | चै
| चो | चौ | चं | चः

छः छ | छा | छि | छी | छु | छू | छे | छै |

छो | छौ | छं | छः

छः छ | छा | छि | छी | छु | छू | छे | छै
| छो | छौ | छं | छः

जः ज | जा | जि | जी | जु | जू | जे | जै |

जो | जौ | जं | जः

जः ज | जा | जि | जी | ज् | जू | जे | जै
| जो | जौ | जं | जः

झः झ | झा | झि | झी | झु | झू | झे |

झै | झो | झौ | झं | झः

झः झ | झा | झि | झी | झ् | झू | झे |
| झो | झौ | झं | झः

ञः ञ | जा | जि | जी | जु | जू | जे |

जै | जो | जौ | जं | जः

एः ए | एण | एि | एी | एृ | एूं | एै |
ऐः ऐण | ऐो | ऐं | ऐः

टः ट | टा | टि | टी | टु | टू | टे | टै |

टो | टौ | टं | टः

ठः ठ | ठा | ठि | ठी | ठु | ठू | ठे | ठै |
| ठाँ | ठौं | ठं | ठः

ठः ठ | ठा | ठि | ठी | ठु | ठू | ठे | ठै |

ठो | ठौ | ठं | ठः

ठः ठ | ठा | ठि | ठी | ठु | ठू | ठे | ठै |
| ठाँ | ठौं | ठं | ठः

डः ड | डा | डि | डी | डु | डू | डे | डै |

डो | डौ | डं | डः

डः ड | डा | डि | डी | डु | डू | डे | डै |
| डाँ | डौं | डं | डः

ढः ढ | ढा | ढि | ढी | ढु | ढू | ढे | ढै |

ढो | ढौ | ढं | ढः

ढः ढ | ढा | ढि | ढी | ढु | ढू | ढे | ढै |
| ढाँ | ढौं | ढं | ढः

णः ण | णा | णि | णी | णु | णू | णे | णै |

णो | णौ | णं | णः

णः ण । णा । णि । णी । ण्व । णृ । णे । णै
| णौ । णौ । णं । णः

तः त । ता । ति । ती । तु । तू । ते ।

तै । तो । तौ । तं । तः

तः त । ता । ति । ती । तु । तू । ते ।
तै । तो । तौ । तं । तः

थः थ । था । थि । थी । थु । थू । थे । थै ।

थो । थौ । थं । थः

थः थ । था । थि । थी । थु । थू । थे । थै
| थौ । थौ । थं । थः

दः द । दा । दि । दी । दु । दू । दे । दै ।

दो । दौ । दं । दः

दः द । दा । दि । दी । दु । दू । दे । दै
| दो । दौ । दं । दः

धः ध । धा । धि । धी । धु । धू । धे । धै ।

धो । धौ । धं । धः

धः ध । धा । धि । धी । धु । धू । धे । धै ।
धो । धौ । धं । धः

नः न । ना । नि । नी । नु । नू । ने । नै ।

नो । नौ । नं । नः

नः न । ना । नि । नी । न् । नू । ने । नै ।
नो । नौ । नं । नः

पः प । पा । पि । पी । पु । पू । पे । पै ।

पो । पौ । पं । पः

पः प । पा । पि । पी । प् । पू । पे । पै
। पो । पौ । पं । पः

फः फ । फा । फि । फी । फु । फू । फे ।

फै । फो । फौ । फं । फः

हः ह । हा । हि । ही । हु । हू । हे । है ।
हो । हौ । हं । हः

बः ब । बा । बि । बी । बु । बू । बे । बै ।

बो । बौ । बं । बः

रः र । रा । रि । री । रू । रू । रे । रै
। रौ । रौ । रं । रः

भः भ । भा । भि । भी । भु । भू । भे ।

भै । भो । भौ । भं । भः

भः भ । भा । भि । भी । भु । भू । भे ।
भै । भो । भौ । भं । भः

मः म । मा । मि । मी । मु । मू । मे । मै ।

मो । मौ । मं । मः

मः म । मा । मि । मी । म् (म्) । मू । मे ।
मै । मो । मौ । मं । मः

यः य । या । यि । यी । यु । यू । ये । यै ।
यो । यौ । यं । यः

यः य । या । यि । यी । य । यू । ये । यै
। यो । यौ । यं । यः

रः र । रा । रि । री । रु । रू । रे । रै ।
रो । रौ । रं । रः

वः व । वा । वि । वी । व । वू । वे । वै
। वो । वौ । वं । वः

लः ल । ला । लि । ली । लु । लू । ले । लै ।
लो । लौ । लं । लः

नः न । ना । नि । नी । न । नू । ने । नै
। नो । नौ । नं । नः

वः व । वा । वि । वी । वु । वू । वे । वै ।
वो । वौ । वं । वः

रः र । रा । रि । री । रू । रू । रे । रै ।
रौ । रौ । रं । रः

सः स । सा । सि । सी । सु । सू । से ।
सै । सो । सौ । सं । सः

सः स । सा । सि । सी । स्व । सू । से । सै
। सो । सौ । सं । सः

षः ष । षा । षि । षी । षु । षू । षे ।

षै । षो । षौ । षं । षः

शः श । शा । शि । शी । शु । शू । शे । शै
। शो । शौ । शं । शः

शः श । शा । शि । शी । शु । शू । शे । शै ।

शो । शौ । शं । शः

शः श । शा । शि । शी । शु । शू । शे । शै
। शो । शौ । शं । शः

हः ह । हा । हि । ही । हु । हू । हे । है ।

हो । हौ । हं । हः

हः ह । हा । हि । ही । ह्र (हृ) । ह्र । हे ।
है । हो । हौ । हं । हः

क्षः क्ष । क्षा । क्षि । क्षी । क्षु । क्षू । क्षे ।

क्षै । क्षो । क्षौ । क्षं । क्षः

क्षः क्ष । क्षा । क्षि । क्षी । क्षु । क्षू । क्षे ।
क्षै । क्षो । क्षौ । क्षं । क्षः

त्रः त्र । त्रा । त्रि । त्री । त्रु । त्रू । त्रे । त्रै ।

त्रो | त्रौ | त्रं | त्रः

वः व | वा | वि | वी | वृ | व्रु | वे | वै
व्र | व्रौ | व्रं | व्रः

जः ज | जा | जि | जी | जु | जू | जे | जै | जो | जौ | जं | जः

डः ड | डा | डि | डी | ड्रु | ड्रु | डे | डै
| ड्रै | ड्रौ | ड्रं | ड्रः

सांख्य ० | १ | २ | ३ | ४ | ५ | ६ | ७ | ८ |

९

सांथा

० | १ | २ | ३ | ४ | ५ | ६ | ७ | ८ | ९ | + |

९

क का कि की कु कू कृ कृ क्लृ क्लृ कँ के के कै

काँ को को कौ कं कः

क का कि की क् कू क् कृ क् क्लृ क्लृ क् क्लृ के के कै

काँ को को कौ कं कः

सिद्धिबद्ध